

DRAGØR UDENFOR TIDEN OG MIDT

I TIDEN -

Kun tolv Kilometer Grøntsager, Tulipanmarker og moderne Højbebyggelse adskiller Romantikens Torneroseby Dragør fra sin fremtrængende Nabo København. Et Aarhundredes Udvikling eller to er gaaet skaansomt og respektfuldt udenom det lille Fiskerleje, som har bevaret sit særprægede Samfund, sine egne Traditioner og sit eget Sprog. Men Byen uden for Tiden viste sig i Besættelsens fem onde Aar at være vaagen midt i Tiden. BILLED-BLADET præsenterer paa disse Sider nogle Indtryk fra Idyllen og af dens fremtrædende Folk, som var fortjenstfuldt aktive i den illegale Passagertransport over Øresund.

FOT.: OLAF KJELSTRUP

von Ostensgade

Det hollandske Slægtskab, som Dragør har til Fælles med hele Amager og trofast bevaret, markerer sig ikke blot i fastholdte Traditioner, ogsaa i Byens Gadenavne.

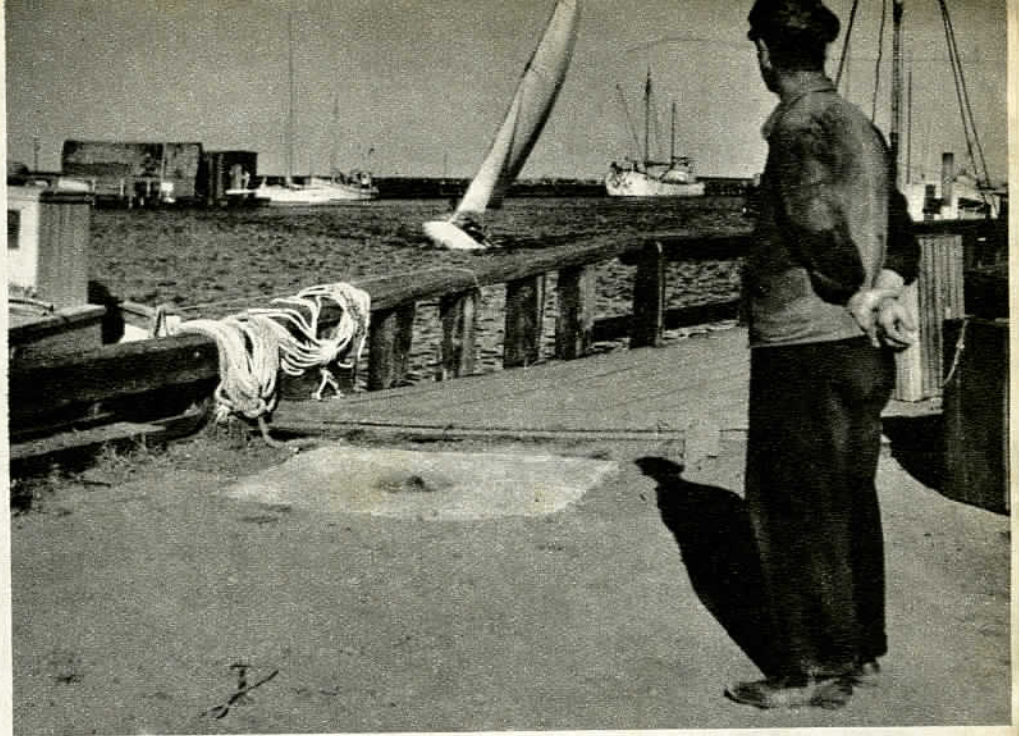
Fred hviler over Havn og By... Hverdagen og Tidløsheden er atter vendt tilbage til Dragør, kun tolv Kilometer fra Hovedstadens Centrum, men en Verden for sig. Ved Spillet paa Beddingen staar Cigarhandler Erik Jans fra Kongevejen, Ætling af en ældgammel og navnkundig Dragørsægt, og ser ud over Farvandet, hvor han selv ofte var med til at smugle Landsmænd ud af Tyskernes blodige Klør.

Dragørs Flaade er smaa hvide Kuttere, til højre samlet i deres Rede paa Amagers sydøstlige Pynt. Mange af dem har deltaget i de natlige Ekspeditioner til Sverige, den lydløse Kamp om værdifulde Menneskeliv. Nu er de vendt tilbage til deres fredelige Formaal, Humanitetens hvide Krigsflaade er igen blevet almindelige Fiskekuttere.

Garnene bødes i Aftensolen. Det er Fisker Gotfred Lundqvist og Sønnen Frode (til venstre). I deres Hænder har talrige Danskere betroet deres Liv, da det gjaldt om at undslippe til Sverige. Lundqvist og Søn var blandt de dristigste og travleste Skippere i den illegale Rutetrafik, og Tyskerne fik dem aldrig i deres Garn. Danmarks ældste illegale Skipper er den 72-aarige Dragørfisker Jørgensen (til højre med hvid Kasket), der endda havde ungdommeligt Humør og Overmod til at bruge den officielle Lodsbaad til sine Transporter. Foran Beghuset paa Havnen drøfter han Opievelserne med Kutterfører Schink.

Hans Andersen var en anden af den hvide Flaades uselviske Søhelte, som har et utalt Antal af reddede Menneskeliv paa sin gode Samvittighed. Han har nydt den Ære at blive fanget af Tyskerne og kastet i Fængsel, men slap helskindet fra det. Herover iagttager han sin Søns Manøvre med Jollen i Havnebassinnet.

Litha, til højre, er Fiskerlejets Damefrisørinde, og ikke bare Krøllejernet er varmt, ogsaa hendes medfølelse Hjerter. I hendes Lokaler paa Strandlinien, som forøvrigt i mange andre Dragørhjem, var de hemmelige Passagerer skjult indtil Natten faldt paa og Udskeibningen kunde ske.

Fremtidens Smil i Fortidens Gyde. Den unge Pige repræsenterer sin lille, særprægede Hjemstavns med dens karakteristiske Slægtstræk, og gør det unægtelig overordentligt smukt. Efter i fem Aar at have været illegalt Center for Menneskeudsmugling, et hemmeligt, hektisk Liv, er Dragør atter hensunken i sin romantiske Fortid, som Holger Danske i Kronborgs Kasematter.

Dragør Borgerforenings markante Grundpiller, Kromand Palm og Cigarhandler Erik Jans, mødes i Døren til Foreningens Samlingssted. Med sin humane og nationale Holdning under Krigen manifesterede det lille Samfund, at dets Enighed og Sammenhold ikke blot er en ydre Tradition, men en levende Egenskab.

Børsen, kalder Dragør selv den Forsamling, der hver Aften slutter op om Havnekontorets Bænk. Og alle ved, hvad Forhandlingerne drejer sig om. Det er hver Borgers Kurs, der bliver noteret, hans Handel og Vandel drøftet og vejet under kritiske, lystige Miner.

